

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

Batman'ın Kozluk ilçesinde faaliyet gösteren ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılan Özel Şifa Bakım Merkezi'nde, yıllardır engelli kadınların sistematik cinsel saldırıya maruz bırakıldığı iddiaları, bir kurumda yaşanan “adli vakalar” olmanın ötesindedir. Bu durum, Türkiye'deki bakım, koruma ve denetim sisteminin niteliğini bir kez daha sorgulamaya neden olmuştur.

Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, Merkezde kalan engelli kadınların sistematik cinsel saldırıya maruz bırakıldığı; gebe kalan kadınlara bu suçların ortaya çıkmaması için gizli kürtaj yaptırıldığı; fiziksel şiddetin uygulandığı ve en az dört kişinin şüpheli biçimde yaşamını yitirdiği belirtilmektedir. İddiaların adli mercilere yansımalarının ardından başlatılan soruşturmaya gizlilik kararı getirildiği, ayrıca çok sayıda kişinin tutuklandığı da tarafımıza aktarılanlar arasındadır.

Söz konusu çok boyutlu şiddet sarmalına dair iddialar, münferit suçların değil; yıllar boyunca devam eden örgütlü bir istismar düzeninin göstergesi niteliğindedir. Zira engelli kadınların bedenleri üzerinde tahakküm kurulması, sistematik cinsel saldırıya maruz bırakılması ve yaşananların uzun yıllar açığa çık(arıl)maması; patriyarkal zihniyetin, sağlamlılığın ve cezasızlık politikalarının nasıl sonuçlar ürettiğini göstermektedir.

Bu duruma sıradan bir suç-ceza mantığı ile bakıldığı ve bu yönlü çalışmalar yapıldığı takdirde sorunun sistemik yanının gözardı edileceği ve daha sonra benzeri vakaların tekrar etmesine kapı aralanacağı aşikardır. Çünkü mesele aynı zamanda denetim yükümlülüğünü yerine getirmeyen kurumlar, görmeyen-görmek istemeyen idari mekanizmalar ve engelli bireyleri

toplumsal yaşamın öznesi olarak değil denetlenecek, yönetilecek ve üzerinde tasarrufta bulunulacak “nesneler” olarak gören anlayıştır.

Bu nedenle yaşananların bütün boyutlarıyla açığa çıkarılması, ihmalî veya sorumluluğu bulunan kamu görevlilerinin tespit edilmesi ve olayın üzerinin örtülmesine yol açabilecek her türlü uygulamadan kaçınılması büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Batman Özel Şifa Bakım Merkezi, Bakanlığınız tarafından ilk olarak hangi tarihte ruhsatlandırılmıştır? Kuruluşundan bugüne kadar kaç kez denetlenmiştir? Rutin ve olağanüstü denetimlerin tarihleri nelerdir? Bu denetimlerde hangi eksiklikler tespit edilmiştir?
2. Kurum hakkında Bakanlığınıza ulaşan şikâyet, ihbar veya başvuru sayısı kaçtır? Bu başvuruların kaçını cinsel istismar, şiddet, kötü muamele veya ihmal iddialarını içermektedir?
3. Kurumda kalan engelli kadınlara yönelik cinsel saldırı, zorla kürtaj ve fiziksel şiddet iddiaları hakkında Bakanlığınız tarafından başlatılmış idari soruşturma bulunmakta mıdır?
4. Kurumda kaldığı sırada yaşamını yitiren kişilerin sayısı kaçtır? Bu ölümler hakkında Bakanlığınız tarafından herhangi bir inceleme yürütülmüş müdür?
5. Dosya kapsamında mağdur olduğu değerlendirilen kişilere psikososyal destek, hukuki destek ve rehabilitasyon hizmeti sağlanmakta mıdır?
6. Olayla bağlantılı olarak hakkında idari inceleme veya disiplin soruşturması başlatılan kamu görevlisi sayısı kaçtır? Bu soruşturmaların akıbeti nedir?
7. Türkiye genelinde özel bakım merkezlerinde kalan kadınların, çocukların ve engelli bireylerin cinsel istismar, şiddet ve kötü muameleden korunmasına yönelik hangi bağımsız izleme ve denetim mekanizmaları işletilmektedir?
8. Engelli kadınların bakım merkezlerinde maruz kaldıkları cinsiyet temelli şiddetin önlenmesine ilişkin özel bir çalışma yürütülmekte midir?
9. Bakanlığınız tarafından ruhsatlandırılan bakım merkezlerinde son on yıl içerisinde cinsel istismar, kötü muamele, şiddet veya şüpheli ölüm iddiaları nedeniyle işlem yapılan kurum sayısı kaçtır?